

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Προετοιμασία Διαγωνισμού Υποψηφίων Δικηγόρων Εξεταστικής Περιόδου Α΄ 2026)

Επιμέλεια: Αναστάσης Καρδαμάκης, Δικηγόρος Αθηνών, Υπ. Δ.Ν., LL.M. Πολιτικής Δικονομίας (Νομική Σχολή Ε.Κ.Π.Α.)

Η **A**, κάτοικος Πάτρας, ασκεί αγωγή κατά του **B**, κατοίκου Νάξου, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αχαΐας (έδρα Πάτρας). Στο δικόγραφο αυτής, εκθέτει τα ακόλουθα: ότι τον Ιούνιο του έτους 2021 γνωρίστηκαν διαδικτυακά με τον εναγόμενο μέσω της εφαρμογής γνωριμιών *Hinge*· ότι έκτοτε σύνηψε με εκείνον συναισθηματική σχέση, συζώντας τον μισό, περίπου, χρόνο στην κατοικία του στη Νάξο· ότι τον Ιανουάριο του έτους 2025 του ζήτησε να χωρίσουν οριστικά· ότι ο εναγόμενος αντέδρασε βίαια στην απόφασή της αυτή, παρακρατώντας στην κατοικία του στη Νάξο προσωπικά της αντικείμενα, όπως ρούχα και κοσμήματα, τα οποία αρνείται να της επιστρέψει· ότι της αποστέλλει διαρκώς μηνύματα στην εφαρμογή *Instagram*, καθώς και κινητού τηλεφώνου (sms), την καλεί συνεχώς στο κινητό της τηλέφωνο, ενώ έρχεται συχνά στην Πάτρα, όπου παρακολουθεί την ίδια, χτυπάει το κουδούνι της οικίας της και «καραδοκεί» έξω από τον χώρο εργασίας της· τέλος, ότι αρνείται να της επιστρέψει χρηματικό ποσό 4.000 ευρώ, που του είχε δώσει ενόσω ήταν σε σχέση, δυνάμει προφορικής σύμβασης δανείου που κατήρτισαν κατά τις διακοπές τους στην Αμοργό. Ακολούθως, ζήτησε **(i)** να της αποδώσει ο εναγόμενος την νομή των παραπάνω πραγμάτων της, **(ii)** να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να παύσει την προσβολή της προσωπικότητάς της και να την παραλείπει στο μέλλον, **(iii)** να απειληθεί εναντίον του εναγομένου χρηματική ποινή 2.000 ευρώ για κάθε παράβαση της απόφασης και **(iv)** να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να της καταβάλλει νομιμότοκα το ποσό των 4.000 ευρώ.

Ερωτήματα:

1. Ασκήθηκε η αγωγή ενώπιον του υλικά και τοπικά αρμόδιου δικαστηρίου;
2. Με τις προτάσεις του, ο **B** ισχυρίζεται τα εξής: (i) ότι η αποβολή της **A** από την νομή των πραγμάτων έγινε με την θέλησή της, αφού δεν ενδιαφερόταν για εκείνα και τα είχε παρατήσει στην κατοικία του, (ii) ότι ακόμα και μετά τον χωρισμό τους, η **A** εξακολουθούσε να απαντά στα μηνύματά του, ενώ τον προσκάλεσε και στο πατρινό καρναβάλι, γεγονός που του δημιούργησε την καλόπιστη εντύπωση ότι δεν την πείραζε να επιδιώξει μια εντονότερη επικοινωνία μαζί της και (iii) ότι δεν κατήρτισε σύμβαση δανείου με την **A**, αλλά, δωρεάς. Ακόμα, με την κατ' άρθρο 269 § 3 ΚΠολΔ προσθήκη στις προτάσεις του, ο **B** ισχυρίζεται (iv) ότι η σύμβαση δανείου δεν συνήφθη στα σοβαρά, αφού έπρεπε απλώς να δικαιολογήσει μια εισροή ποσού στον τραπεζικό του λογαριασμό για να δικαιολογήσει το εισόδημά του προς την Δ.Ο.Υ. Νάξου, προσκομίζοντας προς απόδειξη τούτου *screenshots*

από την συνομιλία του με την **A** στο *Instagram*, καθώς και μία ένορκη βεβαίωση του φίλου του, **Φ**, από την οποία αποδεικνύεται, κατά δήλωσή του, η έλλειψη σοβαρής συναλλακτικής πρόθεσης των διαδίκων. Πώς θα χαρακτηρίζατε τους παραπάνω ισχυρισμούς, προβάλλονται παραδεκτά και ποιος φέρει το βάρος απόδειξής τους;

3. Για την απόδειξη της ιστορικής βάσης της αγωγής της, η μεν **A** (i) ισχυρίζεται ότι ο **B** δεν ανέφερε τίποτα σχετικά με την παρακολούθησή της στην Πάτρα και τις επίμονες επισκέψεις του στην κατοικία και στον χώρο εργασίας της και κατά τούτο, θα πρέπει να θεωρηθούν τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά άνευ ετέρου αποδεδειγμένα, ο δε **B** (ii) επικαλείται και προσκομίζει αμετάκλητη απόφαση του Πλημμελειοδικείου Νάξου, βάσει της οποίας, αθώωθηκε για το αδίκημα του άρθρου 333 ΠΚ (stalking), ισχυριζόμενος ότι πρέπει άνευ ετέρου να απορριφθεί η αγωγή καθό μέρος στηρίζεται στην παράνομη συμπεριφορά του. Αξιολογήσατε τα παραπάνω υπό το πρίσμα του δικαίου της απόδειξης.

4. Έστω ότι η αγωγή γίνεται δεκτή. Ποιο ένδικο μέσο μπορεί να ασκήσει ο **B** για την παραδοχή της αγωγής απόδοσης της νομής, ενώπιον ποιου Δικαστηρίου και εντός ποιας προθεσμίας; Αν υποθέταμε, περαιτέρω, ότι ενόσω διαρκούσε η δίκη στον πρώτο βαθμό, ο **B** συνέστησε ενέχυρο πάνω στα κοσμήματα της **A** υπέρ του δανειστή του **Δ** και ο τελευταίος συμμετείχε ως τρίτος σε αυτήν (δίκη), θα έπρεπε η έφεση να στραφεί και κατ' αυτού;

5. Μπορεί με το παραπάνω ένδικο μέσο να προβάλλει ο **B** ότι: (i) η αγωγή δεν του επιδόθηκε νόμιμα, καθώς η διαμονή του στην Νάξο είναι εποχιακή και η κατοικία του ευρίσκεται στον Πειραιά, (ii) τα κινητά πράγματα ανήκαν στην μητέρα της **A** και όχι στην ίδια και (iii) η απόφαση έχει ανεπαρκείς αιτιολογίες;

6. Έστω ότι μετά την τελεσιδικία της απόφασης ο **B** πεθαίνει σε αυτοκινητιστικό ατύχημα και κληρονομείται από τον αδερφό του, **Γ**. Μπορεί να επισπεύσει η **A** την εκτέλεση της απόφασης κατ' αυτού και αν ναι, σε ποιες ενέργειες οφείλει να προβεί;

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Πρώτο ερώτημα:

Η **A** σωρεύει αντικειμενικά (άρθρο 218 § 1 ΚΠολΔ) στο ίδιο δικόγραφο περισσότερα αυτοτελή αιτήματα παροχής έννομης προστασίας και ειδικότερα: (i) αγωγή απόδοσης της νομής κατά το άρθρο 987 ΑΚ, ως προς τα κινητά πράγματα, από τα οποία παράνομα και παρά την θέλησή της την απέβαλε ο **B** από την νομή, (ii-iii) αγωγή παύσης της προσβολής της προσωπικότητάς της και παράλειψής της στο μέλλον, κατά τα άρθρα 57 ΑΚ, 946 και 947 ΚΠολΔ (για την προσβολή προσωπικότητας λόγω *stalking* και τις αξιώσεις του θύματος, βλ. ΠΠρΑθ 2376/2025, ΤΝΠ ΔΣΑ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ) και (iv) αγωγή απόδοσης δανείου, σύμφωνα με τα άρθρα 361, 806 - 809 ΑΚ. Δεδομένου ότι προϋπόθεση της αντικειμενικής σώρευσης αγωγών είναι η ύπαρξη υλικής και τοπικής αρμοδιότητας για καθένα από τα σωρευόμενα αιτήματα (άρθρο 218 § 1 στοιχ. β' και γ' ΚΠολΔ), οι εν λόγω διαδικαστικές προϋποθέσεις θα πρέπει να ερευνηθούν χωριστά για καθένα από τα παραπάνω.

Έτσι: ως προς το υπό (i) αίτημα, οι διαφορές από την προσβολή της νομής των κινητών ή ακινήτων πραγμάτων υπάγονται στην εξαιρετική υλική αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου (άρθρο 16 § 12 ΚΠολΔ) της γενικής νόμιμης δωσιδικίας, δηλαδή, της κατοικίας του εναγομένου (άρθρο 22 ΚΠολΔ), αν πρόκειται για κινητά και της αποκλειστικής δωσιδικίας της τοποθεσίας του ακινήτου, αν πρόκειται για ακίνητα (άρθρο 29 § 1 ΚΠολΔ). Εν προκειμένω, λοιπόν, το Μονομελές Πρωτοδικείο Αχαΐας είναι μεν υλικά, αλλά όχι τοπικά αρμόδιο (τέτοιο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο Νάξου) να εκδικάσει την αγωγή απόδοσης της νομής· ως προς τα υπό (iii) και (iv) αιτήματα, οι αγωγές παύσης της προσβολής προσωπικότητας και παράλειψής της στο μέλλον υπάγονται στην συνήθη υλική αρμοδιότητα του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, λόγω του μη αποτιμητού σε χρήμα αντικειμένου της διαφοράς (άρθρο 18 § 1 ΚΠολΔ). Εξάλλου, αναφορικά με την τοπική αρμοδιότητα, εφαρμογής τυγχάνει το άρθρο 35 ΚΠολΔ, δηλαδή, η συντρέχουσα δωσιδικία της αδικοπραξίας (τόπος όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός ή επίκειται η επέλευσή του). Σημειώνεται ότι ως προς τις προσβολές της προσωπικότητας της **A** που φέρονται να τελέστηκαν μέσω μηνυμάτων σε δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης και τηλεπικοινωνιών (*Instagram*, *sms*), κατά την μάλλον κρατούσα θέση για αντίστοιχες προσβολές μέσω του διαδικτύου, τόπος τέλεσης της αδικοπραξίας θεωρείται εκείνος της διαμονής του προσβληθέντος ή ο τόπος που ο τελευταίος έχει το κέντρο των συμφερόντων του. Επομένως, τα ως άνω αντικειμενικά σωρευόμενα αιτήματα της **A** έχουν μεν εισαχθεί προς συζήτηση σε τοπικά αρμόδιο δικαστήριο (Πάτρα), αλλά ενώπιον υλικά αναρμόδιου. Αρμόδιο για αυτά είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αχαΐας (κεντρική έδρα Πάτρας)· τέλος, ως προς το υπό (iv) αίτημα της **A**, το Μονομελές Πρωτοδικείο Αχαΐας είναι υλικά (καθώς η

αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπολείπεται των 250.000 ευρώ – άρθρο 14 ΚΠολΔ) και τοπικά αρμόδιο (άρθρο 33 ΚΠολΔ). Ειδικά ως προς την τοπική αρμοδιότητα, στο άρθρο 33 (συντρέχουσα δωσιδικία της δικαιοπραξίας) ορίζεται ότι διαφορές που αφορούν την ύπαρξη ή το κύρος δικαιοπραξίας εν ζωή και όλα τα δικαιώματα που πηγάζουν από αυτήν, μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος όπου καταρτίστηκε η δικαιοπραξία ή όπου πρέπει να εκπληρωθεί η παροχή (διαζευκτικός σύνδεσμος). Εν προκειμένω, η σύμβαση δανείου φέρεται μεν να καταρτίστηκε στην Αμοργό, η επίδικη, όμως, παροχή (επιστροφή δανείσματος) θα πρέπει εκπληρωθεί, αν δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά, στην Πάτρα, όπου ευρίσκεται η κατοικία του δανειστή, γιατί πρόκειται περί κομίσιμου χρηματικού χρέους (άρθρο 321 ΑΚ).

Επομένως, θα πρέπει να διαταχθεί ο χωρισμός των παραπάνω αιτημάτων (άρθρο 218 § 2 ΚΠολΔ) και η παραπομπή τους στο εκάστοτε υλικά και τοπικά αρμόδιο δικαστήριο (άρθρο 46 ΚΠολΔ), στην δεύτερη, όμως, περίπτωση (τοπική αρμοδιότητα) μόνο εφόσον ο εναγόμενος **B** προέβαλε νόμιμα την σχετική ένσταση (βλ. άρθρα 42 § 2, 263 ΚΠολΔ) και δεν συνήφθη σιωπηρή συμφωνία παρέκτασης. Σημειώνεται, επίσης, ότι δυσχερώς θα μπορούσε να εφαρμοστεί στο υπό εξέταση πρακτικό η δωσιδικία της συνάφειας (άρθρο 31 §§ 2 και 3 ΚΠολΔ), καθώς πρόκειται για απαιτήσεις που απορρέουν από διαφορετικές ιστορικές και νομικές αιτίες.

Δεύτερο ερώτημα

Ο υπό (i) ισχυρισμός του **B** συνιστά αιτιολογημένη άρνηση της ιστορικής βάσης της αγωγής απόδοσης νομής, καθώς αμφισβητεί την συνδρομή νομοτυπικού στοιχείου του άρθρου 984 § 1 ΑΚ, που επικαλείται η **A**, προκειμένου να θεμελιώσει τις αξιώσεις της («...παράνομα και χωρίς τη θέλησή του...»). Το βάρος απόδειξης του περιστατικού ότι η αποβολή της από την νομή έγινε δίχως την θέλησή της εξακολουθεί να φέρει η **A**. Ο ισχυρισμός παραδεκτά προβάλλεται με τις προτάσεις, ενώ, κατά την κρατούσα άποψη, λόγω του μη αυτοτελούς του χαρακτήρα, μπορεί να προβληθεί και με την προσθήκη σε αυτές, κατ' άρθρο 237 § 2 ΚΠολΔ.

Ο υπό (ii) ισχυρισμός του **B** συνιστά γνήσια, δικαιοανασταλτική ένσταση καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος, ερειδόμενη στο άρθρο 281 ΑΚ. Ο εναγόμενος επικαλείται διάφορα πραγματικά περιστατικά και άλλον κανόνα δικαίου από εκείνους που επικαλέστηκε η ενάγουσα, προκειμένου να επιτύχει την αδρανοποίηση (ανατροπή) του ίδιου του ουσιαστικού της δικαιώματος (και όχι μόνο της ιστορικής βάσης της αγωγής) και συνακόλουθα, την απόρριψη του ενδίκου βοηθήματος με μόνη την παραδοχή της ένστασης. Το βάρος απόδειξης της αλήθειας των πραγματικών περιστατικών που συγκροτούν την ένστασή του φέρει ο ίδιος ο ενιστάμενος **B**, λόγω του αυτοτελούς

χαρακτήρα του ισχυρισμού (άρθρο 338 § 1 ΚΠολΔ). Κατ' αρχήν, στην τακτική διαδικασία, οι ενστάσεις πρέπει να προβληθούν με τις προτάσεις του άρθρου 237 § 1 ΚΠολΔ και κατ' εξαίρεση με τις προσθήκες σε αυτές (άρθρα 237 § 2, 269 § 3 ΚΠολΔ), ενώ πρέπει να έχουν το περιεχόμενο που ορίζει το άρθρο 262 ΚΠολΔ.

Ο υπό (iii) ισχυρισμός του **B**, ότι μεταξύ αυτού και της **A** δεν καταρτίστηκε σύμβαση δανείου, αλλά δωρεάς, συνιστά αιτιολογημένη άρνηση της αγωγής (βλ. ΑΠ 1678/2023, www.areiospagos.gr· ΑΠ 885/2007, ΤΝΠ ΔΣΑ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ). Στην ουσία, ο εναγόμενος αρνείται τον νομικό χαρακτηρισμό της σύμβασης στον οποίο προβαίνει η ενάγουσα. Επομένως, το βάρος απόδειξης ότι καταρτίστηκε τελικά σύμβαση δανείου εξακολουθεί να φέρει η **A**, ενώ σε κάθε περίπτωση, βάσει των αποδειχθέντων πραγματικών περιστατικών, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δύναται να προβεί αυτεπαγγέλτως στον ορθό νομικό χαρακτηρισμό της δικαιοπραξίας. Ο ισχυρισμός παραδεκτά προβάλλεται με τις προτάσεις, ενώ, κατά την κρατούσα άποψη, λόγω του μη αυτοτελούς του χαρακτήρα, μπορεί να προβληθεί και με την προσθήκη σε αυτές, κατ' άρθρο 237 § 2 ΚΠολΔ.

Ο υπό (iv) ισχυρισμός του **B** συνιστά καταχρηστική, δικαιοκωλυτική ένσταση περί ακυρότητας της σύμβασης δανείου, λόγω εικονικότητας, επιχειρούμενη να στηριχθεί στα άρθρα 138 § 1 και 180 ΑΚ. Ο εναγόμενος επικαλείται διάφορα πραγματικά περιστατικά και άλλους κανόνες δικαίου από εκείνους που επικαλέστηκε η ενάγουσα, προκειμένου να απορριφθεί η αγωγή, επειδή το ασκούμενο με αυτήν ουσιαστικό δικαίωμα ουδέποτε, κατά τους ισχυρισμούς του, γεννήθηκε. Το βάρος απόδειξης της αλήθειας των πραγματικών περιστατικών που συγκροτούν την ένστασή του φέρει ο **B**, λόγω του αυτοτελούς χαρακτήρα του ισχυρισμού (άρθρο 338 § 1 ΚΠολΔ). Κατ' αρχήν, στην τακτική διαδικασία, οι ενστάσεις πρέπει να προβληθούν με τις προτάσεις του άρθρου 237 § 1 ΚΠολΔ και κατ' εξαίρεση με τις προσθήκες σε αυτές (άρθρα 237 § 2, 269 § 3 ΚΠολΔ), ενώ πρέπει να έχουν το περιεχόμενο που ορίζει το άρθρο 262 ΚΠολΔ. Εν προκειμένω, απαράδεκτα προβάλλει ο **B** την ένσταση με την κατ' άρθρο 269 § 3 προσθήκη του, καθώς δεν πρόκειται για παραχρήμα αποδεικνυόμενο ισχυρισμό, αλλά ούτε και οψιγενή (αφού τα δικαιοπαραγωγικά του αίτια ανάγονται στον χρόνο κατάρτισης της σύμβασης). Άμεσα ή αλλιώς, παραχρήμα (δηλαδή με επίκληση εγγράφου [δημόσιου ή ιδιωτικού] ή δικαστικής ομολογίας του αντιδίκου) θα πρέπει να αποδεικνύονται όλα τα ουσιώδη περιστατικά της εκάστοτε ένστασης και όχι μόνο μερικά από αυτά. Στο υπό εξέταση πρακτικό, ο εναγόμενος επικαλείται ιδιωτικό έγγραφο και συγκεκριμένα, φωτογραφίες – μηχανικές απεικονίσεις κατά την έννοια του άρθρου 444 § 1 ΚΠολΔ (*screenshots* από το *Instagram*), σε συνδυασμό όμως με ένορκη βεβαίωση, η οποία δεν δύναται να στηρίξει παραχρήμα απόδειξη. Συνακόλουθα, η σχετική ένσταση θα έπρεπε να είχε προβληθεί με τις προτάσεις και άρα, απαράδεκτα προτείνεται το πρώτον με τη προσθήκη σε αυτές.

Τρίτο ερώτημα:

Ως προς το υπό (i) σκέλος: σύμφωνα με το άρθρο 261 ΚΠολΔ, κάθε διάδικος οφείλει να απαντά με σαφήνεια γενικά ή ειδικά για την αλήθεια ή όχι των πραγματικών ισχυρισμών του αντιδίκου του. Εφόσον δεν αμφισβητήθηκε η αλήθεια κάποιου πραγματικού ισχυρισμού, απόκειται στο δικαστή να κρίνει σε συνδυασμό με την τυχόν γενική άρνηση και το σύνολο των ισχυρισμών των διαδίκων, αν συνάγεται ομολογία ή άρνηση. Εν προκειμένω, λοιπόν, νόμιμα αξιολογεί η **A** την οικεία δικονομική συμπεριφορά του **B** ως σιωπηρή δικαστική ομολογία του (άρθρα 352 επ. ΚΠολΔ), αν και η τελική εκτίμησή της ως τέτοιου αποδεικτικού μέσου εναπόκειται στο δικαστήριο.

Ως προς το υπό (ii) σκέλος: έγινε δεκτό με την σημαντική, υπ' αριθμ. 4/2020 απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου (www.areiospagos.gr), ότι « η αμετάκλητη αθώωση του κατηγορουμένου από τα ποινικά δικαστήρια είναι προϊόν άλλων (λιγότερο αυστηρών) αποδεικτικών προϋποθέσεων, ενώ η αντίστοιχη κρίση του πολιτικού δικαστηρίου είναι προϊόν πλήρους δικανικής πεποιθήσεως. Επομένως, η αυτοτέλεια των αρμοδιοτήτων των δύο δικαιοδοσιών (ποινικής και πολιτικής) έχει την έννοια ότι το πολιτικό δικαστήριο, όταν αποφασίζει περί του αν τελέσθηκε το αστικό και συγχρόνως ποινικό αδίκημα, δεν δεσμεύεται από την τυχόν προηγηθείσα σχετική απόφαση ποινικού δικαστηρίου, αθωωτική ή καταδικαστική. Επιβάλλεται όμως να λάβει σοβαρά υπόψη ως ισχυρό τεκμήριο την ποινική κρίση και μπορεί να αφίσταται από αυτήν με απόλυτα αιτιολογημένη απόφαση. Ειδικά επί αθωωτικής αποφάσεως, το τεκμήριο αθωότητας δεν συνεπάγεται αποδεικτική δέσμευση του πολιτικού δικαστηρίου που οδηγεί υποχρεωτικά σε αποδεικτικό πόρισμα σύμφωνο με την αθωωτική ποινική απόφαση και κατ' ανάγκη σε αποκλεισμό της αστικής αδικοπρακτικής ευθύνης του αθωωθέντος και, συνακόλουθα, σε ουσιαστική απόρριψη της αποζημιωτικής αγωγής, με την αιτιολογία ότι διαφορετικά δημιουργούνται αμφιβολίες για την αθώωση και παραβιάζεται η αρχή του άρθρου 6 παρ. 2 ΕΣΔΑ και 14 παρ. 3 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα». Συνεπώς, ο ισχυρισμός του **B**, ότι το Μονομελές Πρωτοδικείο Αχαΐας δεσμεύεται από την αμετάκλητη αθωωτική ποινική απόφαση και ως εκ τούτου, τα υπό (ii-iii) αγωγικά αιτήματα πρέπει να απορριφθούν άνευ ετέρου ως ουσιαστικά αβάσιμα δεν είναι νόμιμος.

Τέταρτο ερώτημα:

Ο **B** μπορεί να ασκήσει το ένδικο μέσο της έφεσης (άρθρα 511 επ. ΚΠολΔ). Η έφεση θα απευθύνεται και θα ασκηθεί ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αχαΐας (κεντρική έδρα Πάτρας), σύμφωνα με τα άρθρα 18 § 2 περ. γ' και 495 §§ 1,2,2Α ΚΠολΔ. Η (γνήσια) προθεσμία για την άσκησή της είναι 30 ημέρες, αν η εκκαλούμενη απόφαση του επιδόθηκε

και η καταχρηστική τοιαύτη, 1 έτος, αρχόμενη από την δημοσίευση της απόφασης, αν η τελευταία ουδέποτε επιδόθηκε (άρθρο 518 §§ 1,2 ΚΠολΔ). Εφόσον ενόσω διαρκούσε η εκκρεμοδικία, συστάθηκε ενέχυρο επί των επίδικων κοσμημάτων, ο **Δ**, ως ειδικός διάδοχος του **Β**, μπορούσε να ασκήσει παρέμβαση υπέρ του **Β** στον πρώτο βαθμό (άρθρα 80 επ., 238 § 1 ΚΠολΔ). Η παρέμβαση αυτή θα χαρακτηριζόταν ως αυτοτελής, πρόσθετη (άρθρο 83 ΚΠολΔ), καθώς οι έννομες συνέπειες της απόφασης και δη, εκείνη του δεδिकाσμένου (άρθρο 325 περ. 2 ΚΠολΔ) εκτείνονται και στις έννομες σχέσεις του **Δ**. Αν, εντούτοις, γίνει δεκτό ότι ο **Δ** απέκτησε εμπράγματο δικαίωμα από μη κύριο (όντας καλόπιστος, βλ. άρθρα 1036, 1215 ΑΚ), τότε, σύμφωνα με το άρθρο 325 εδ. τελ. ΚΠολΔ, «(τ)ο δεδικασμένο δεν ισχύει απέναντι σε εκείνον που απέκτησε δικαιώματα σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου με μεταβίβαση από μη δικαιούχο» και επομένως, δεν μπορεί να γίνει λόγος για επέκταση των υποκειμενικών ορίων του δεδικασμένου. Υπό αυτή, λοιπόν, την εκδοχή, η επίμαχη παρέμβαση θα χαρακτηριζόταν ως απλή πρόσθετη (άρθρο 80 ΚΠολΔ).

Στην περίπτωση του ως άνω άρθρου 83 ΚΠολΔ, ο **Δ** λογίζεται ως αναγκαίος ομόδικος του **Β** και δεν απαιτείται από το νόμο η ασκούμενη από τον τελευταίο (**Β**) έφεση να απευθύνεται, με ποινή απαραδέκτου, και κατά του παραπάνω ομοδίκου του, αφού στην αντίθετη περίπτωση ο αναγκαστικός ομόδικος του εκκαλούντος, θα εμφανίζεται να έχει ταυτόχρονα την ιδιότητα του εφεσίβλητου και του εκκαλούντος, αυτό το οποίο είναι λογικά και νομικά απαράδεκτο (ενδ. ΑΠ 617/2014, www.areiospagos.gr). Πρέπει, όμως, ο **Δ** να κλητευθεί υποχρεωτικά στην συζήτηση του ενδίκου μέσου (άρθρα 76 § 3 και 110 § 2 ΚΠολΔ), ειδάλλως η τελευταία θα κηρυχθεί απαράδεκτη (ενδ. ΑΠ 1700/2023, www.areiospagos.gr).

Πέμπτο ερώτημα:

Ως προς τον υπό (i) λόγο έφεσης: η εμπρόθεσμη και έγκυρη επίδοση της αγωγής στη δίκη της τακτικής διαδικασίας (άρθρο 215 § 2 ΚΠολΔ) συνιστά όρο νομότυπης άσκησης αυτής, που ερευνάται και αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο. Ως κύρωση για την μη «νόμιμη» επίδοση της αγωγής από τον ενάγοντα, ο νομοθέτης απαγγέλει την, κατά πλάσμα δικαίου, θεώρησή της ως μη ασκηθείσας, δηλαδή, ως ανυπόστατης διαδικαστικής πράξης¹ (άρθρο 215 § 2 εδ. β' ΚΠολΔ). Πρόκειται για αυστηρότατη κύρωση, που δικαιολογείται, πάντως, από τη διαμόρφωση της δίκης της τακτικής διαδικασίας σε ένα πρότυπο δίκης επιμέρους σταδίων, όπου η «μεταπήδηση» από το προηγούμενο στο επόμενο απαιτεί την τήρηση προθεσμιών, προκειμένου να μην απωλέσουν οι διάδικοι τα δικαιώματά τους και

¹ ΑΠ 918/2024· ΑΠ 503/2024· ΑΠ 361/2024, όλες σε www.areiospagos.gr.

ιδιαίτερα, ο εναγόμενος. Κατά την πλέον κρατούσα άποψη στη νομολογία², η αδιαμαρτύρητη παράσταση του εναγομένου, ο οποίος, παρά την προβληματική επίδοση, εμφανίζεται και καταθέτει κανονικά και εμπρόθεσμα προτάσεις, αλλά και η κανονική κατάθεση προτάσεων από τον τελευταίο, στις οποίες παραπονείται μεν για πλημμέλειες περί την επίδοση, πλην όμως, ούτε επικαλείται ούτε και αποδεικνύει δικονομική βλάβη του (λ.χ. περιστολή του χρόνου άμυνάς του, με αποτέλεσμα, π.χ., να μην μπορέσει να προσκομίσει όλα τα αποδεικτικά του μέσα), δεν μπορούν να θεραπεύσουν τα ελαττώματα που πλήττουν την υπόσταση της αγωγής. Με άλλες λέξεις, η δικονομική συμπεριφορά του εναγομένου είναι, κατά την άποψη αυτή, νομικά αδιάφορη, αφού, υπό κάθε εκδοχή, θα απαγγελθεί η κύρωση του ανυπόστατου της αγωγής, ακόμα και από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο. Επομένως, επιτρεπτά προβάλλει ο **B** τον παραπάνω λόγο έφεσης, παρότι δεν είχε παραπονεθεί σχετικά στην δίκη του πρώτου βαθμού.

Ως προς τον υπό (ii) λόγο έφεσης: με τον επίμαχο ισχυρισμό, ο **B** αμφισβητεί ότι η **A** ήταν νομέας κατά τον χρόνο αποβολής της, ζητώντας να απορριφθεί η αγωγή ως ουσιαστικά ανομιμοποίητη. Πρόκειται για μη αυτοτελή ισχυρισμό (αιτιολογημένη άρνηση της αγωγής, με τον **B** να αμφισβητεί την συνδρομή του νομοτυπικού στοιχείου της ιδιότητας του νομέα, υπό το άρθρο 984 ΑΚ), που παρότι δεν προβλήθηκε στον πρώτο βαθμό, επιτρεπτά και ακώλυτα προβάλλεται στον δεύτερο, καθώς εκφεύγει των περιορισμών του συγκεντρωτικού συστήματος που τίθενται στο άρθρο 527 ΚΠολΔ (και αφορούν μόνο τους αυτοτελείς ισχυρισμούς, όπως τις ενστάσεις και τις αντενστάσεις).

Ως προς τον υπό (iii) λόγο έφεσης: παρότι γενικά οι λόγοι αναίρεσης, όπως εκείνοι που προβλέπονται στο άρθρο 560 ΚΠολΔ, μπορούν να αποτελέσουν ταυτόχρονα λόγους έφεσης, το παράπονο της **B** περί έλλειψης αιτιολογίας της εκκαλούμενης απόφασης δεν συγκροτεί τέτοιο παραδεκτό λόγο. Και τούτο, διότι, είναι αλυσιτελές, καθώς το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, κατ' άρθρο 534 ΚΠολΔ (που εφαρμόζεται και στην εκούσια δικαιοδοσία), έχει την εξουσία να αντικαταστήσει τις εσφαλμένες αιτιολογίες και απορρίπτει την έφεση (έτσι, ΕφΑνατΚρητ 111/2024, ΤΝΠ QUALEX· ΕφΑθ 1763/2022, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΕφΘεσ 1738/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΕφΑνατΚρητ 84/2021, ΔΕΕ 2022.640· ΕφΑθ 3651/2013, ΝοΒ 2014.902· Σ.-Σ. Πανταζόπουλος, Ένδικα Μέσα και Ανακοπές, 2η έκδ., 2022, σελ. 83).

Έκτο ερώτημα:

² Βλ. ΕφΘεσ 523/2024, ό.π.· ΕφΔωδ 29/2024, ΝΟΜΟΣ· ΕφΑθ 678/2023· ΕφΠειρ 640/2023· ΕφΠειρ 23/2023· ΕφΠειρ 495/2021· ΕφΠειρ 107/2021· ΕφΘεσ 461/2020, όλες σε ΤΝΠ QUALEX, καθώς και ΕφΘρακ 78/2024· ΕφΘεσ 931/2022, αμφότερες σε ΤΝΠ QUALEX· ΠΠρΑθ 1711/2023, ΤΝΠ sakkoulas-online· ΠΠρΘεσ 8245/2021, ΕλλΔνη 2022.290· ΠΠρΗρακλ 31/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΠΠρΘεσ 5706/2018, ΕλλΔνη 2018.1504· ΜΠρΣπарт 386/2021, ΔΕΕ 2022.39· ΜΠρΚατ 303/2019, ΕλλΔνη 2019.1691.

Σύμφωνα με το άρθρο 325 ΚΠολΔ, το δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά, μεταξύ άλλων, εκείνων που έγιναν διάδοχοι τους όσο διαρκούσε η δίκη ή μετά το τέλος της, τέτοιος, δε, καθολικός διάδοχος είναι και ο εκ διαθήκης ή εξ αδιαθέτου κληρονόμος του διαδίκου (μετά την αποδοχή της κληρονομιάς). Εξάλλου, στο άρθρο 919 ΚΠολΔ ορίζεται ότι η αναγκαστική εκτέλεση γίνεται, όταν πρόκειται για δικαστικές και διαιτητικές αποφάσεις, υπέρ και κατά των προσώπων έναντι των οποίων ισχύει δεδικασμένο, άρα, και κατά του κληρονόμου, κατά τα ανωτέρω (βλ. και άρθρο 921 ΚΠολΔ). Επομένως, μπορεί να επισπεύσει η **A** αναγκαστική εκτέλεση κατά του **Γ**, μόνο, ωστόσο, για τα ανωτέρω, υπό (i) και (iv) αιτήματα, καθώς και τυχόν χρηματικές ποινές επί παραβάσεων του διατακτικού της απόφασης ενόσω ο **B** ήταν εν ζωή, κατά το υπό (iii) αίτημα. Η υπό (ii) αξίωση περί παύσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον είναι προσωποπαγής και ως εκ τούτου, δεν νοείται υποχρέωση του **Γ** σε συμμόρφωση προς αυτή.

Προκειμένου να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση, η **A** θα πρέπει να συντάξει και να κοινοποιήσει στον **Γ** επιταγή για εκτέλεση, κάτωθι αντιγράφου του πρώτου εκτελεστού απογράφου της απόφασης, σύμφωνα με τα άρθρα 924 επ. ΚΠολΔ. Ερίζεται κατά πόσο στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να συγκοινοποιήσει και τα νομιμοποιητικά της κληρονομικής του ιδιότητας έγγραφα (π.χ. πιστοποιητικό περί μη αποποίησης κληρονομιάς), καθώς διαφέρει εκείνης που ρυθμίζει το άρθρο 925 ΚΠολΔ. Αφού παρέλθει το χρονικό διάστημα των τριών ημερών (άρθρο 926 § 1 ΚΠολΔ), για την μεν απόδοση της νομής των κινητών πραγμάτων δύναται να προβεί σε αποβολή του **Γ** από αυτήν (βλ. άρθρο 983 ΑΚ), κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 943 ΚΠολΔ, ενώ για τις τυχόν χρηματικές απαιτήσεις της (π.χ. από την σύμβαση δανείου), θα ακολουθήσει την διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 953 επ. ΚΠολΔ.